

⌘ *Ánáné hákávod* – azonnali készülés

- A 7 napos sátorban lakás micvája
- Készülni mihamarabb, amint véget ért Jom Kipur
- (*Szuká 11b* – R' Eliezer és R' Akiva vitája, hogy valódi sátrak vagy dicsőség felhői)

א בסוכות תשבו שבעת ימים וגו'
 כי בסוכות הושבתי את בני ישראל
 הם ענני כבוד שהקיפם בהם
 לבל יכם שרב ושמש:
 ומצוה לתקן הסוכה מיד לאחר י"ב
 דמצוה הבאה לידו אל יחמיצנה [מהרי"ל]:

סימן תרכו

העושה סוכה תחת האילן או תחת הגג ובו ג סעיפים

⌘ *Megoldások az árnyékoló fára*

- *Misna Szuká 9b (1:2)*
- *Rási*: elég, hogy a *cilátá merubá* (legtöbb árnyék) a szukától legyen és ne a fától
 - Ha ez nincs, még mindig lehet *leháspil / leárbév*
 - *Rási* és *Ávi Ezri* szerint egyaránt van erre *bitul berov* (noha sok rison ezt megkérdőjelezi)

- *Ávi Ezri* szerint ez nem elég akkor, ha a faágak a *szchách* felett állnak
- Abból indul ki, hogy ami a fa alatt van, az semmis
- Csak akkor kóser, ha elvétetik (*jinátél*), és utána is marad elég

א [אין לעשות סוכה תחת בית או אילן]
 והעושה סוכתו תחת האילן
 י"א שאם האילן צלתה מרובה מחמתו
 פסולה בכל ענין
 אף אם הסוכה צלתה מרובה מחמתה
 אבל אם האילן חמתו מרובה מצלתו
 אם הסוכה צלתה מרובה מחמתה בלא אילן
 כשרה אפילו לא השפיל הענפים למטה
 לערבם עם סכך הסוכה
 אבל אם אין הסוכה צלתה מרובה מחמתה
 אלא על ידי האילן צריך שישפיל הענפים
 ויערבם עם הסכך
 בענין שלא יהיו ניכרים
 ויהא סכך רבה עליהם ומבטלן
 וי"א שאפילו אם הסוכה צלתה מרובה מחמתה
 בלא האילן
 והאילן חמתו מרובה מצלתו
 אם ענפי האילן מכוונים כנגד סכך הכשר
 פסולה בין שהאילן קדם בין שהסוכה קדמה
 כיון שענפי האילן מכוונים כנגד סכך הכשר:
 הגה מיהו אם השפיל הענפים למטה
 ועירבן עם הסכך שאינן ניכרין בטלין
 והסוכה כשרה (הרא"ש והר"ן)
 וכן אם הניח סכך הכשר על סכך הפסול
 מיקרי עירוב וכשר (מרדכי פ"ק דסוכה)

אבל אם הענפים כנגד האויר

שבין הסכך כשר (או שהסכך הרבה

שאפילו ינטל נגד האילן נשאר כשיעור) (טור)

כשרה הואיל וצל הכשר הוא מרובה מחמתה

שאפילו אם ינטל האילן

יש שיעור בכשר להכשיר

ובכל זאת לא שאני לן

בין **קדם** האילן לקדם הסכך דין אחד להם:

ב Kijavítás utáni rázás – táásze velo min heászu

• *Misna Szuká 11a (1:4)* és a *Gemará* utána (ld. még תרכט, א)

• Ha levágja és belekeveri, akkor az eddigi *pászul szchách* is a kóser része lesz

• Ezért meg kell ráznia, hogy ne az *ászuj*-ból legyen

• Ha azonban teljesen eltávolítja, akkor nincs ilyen gond

ב אם קצץ האילן להכשירו

ולהיות הוא **עצמו מהסיכוך כשר**

והוא שינענעו שיגבה כל אחד לבדו

ומניחו וחוזר ומגביה חברו ומניחו

ואם לאו פסולה משום **תעשה ולא מן העשוי**:

הגה **אבל** מותר לעשות סוכה **תחת מחובר**

או בית ולהסירו אח"כ

ולא מיקרי תעשה ולא מן העשוי

הואיל ואין הפסול בסכך עצמו

(כל בו והגהות אשירי פ"ק דסוכה):

ג העושה סוכה למטה בבית

תחת הגג שהסירו הרעפים

אף על פי שנשארו עדיין העצים הדקים

שהרעפים מונחים עליהם **כשרה**:

הגה **וכן** מותר לעשות הסוכה

תחת הגגות העשויות **לפתוח ולסגור**

ומותר לסגרן מפני **הגשמים** ולחזור ולפתוחן (מהרי"ל)

ואפילו ביום טוב שרי לסגרן ולפתוחן (אגוד' דיומא

ומהרי"ו)

אם יש להם **צירים** (ד"ע) שסוגר ופותח בהן

ואין בזה לא משום סתירה ובנין אהל ב"ט

ולא משום תעשה ולא מן העשוי

רק שיזהר שלא ישב תחתיהן כשהן סגורין

שאז הסוכה פסולה:

א Eltávolítható tető / esővédő

• A tető deszkákat tartó rács még az *Ávi Ezri* fenti véleménye szerint sem rontja el a kóser *szcháchot*

• Ha esővédő tető van a *szuká* felett, akkor akár jomtovkor is használhatjuk, feltéve, ha van *cir* (*Remo*)

סימן תרכז

דין הישן בסוכה ובו ד סעיפים

א **Ágy alatt aludni**

- *Misna 2:1 (20b)*, R' Jehuda és R' Simon vitája
- Csak a túl magas ágy (10 *tefách*) jelent problémát – külön *ohel*nek számít

ב **Baldachin két lábbal**

- *10b-11a* témája a *kilá* és a *kilát chátánim*
- Nemcsak az segít, ha alacsony, hanem az is nincs a tetőjében 1 *tefách* (midin *ohel*)

ג **Baldachin négy lábbal**

- *Misna 1:3 (10a)*
- Mivel jobban rögzített, ezért szigorúbb a törvénye
 - Ha négy lábon áll, akkor az sem elég, ha alacsony – mindenképpen tilos
 - Ha középen magas, széleken alacsonyabb, akkor van aki szerint akár 10 *tefách* magas is lehet

ד **Szcháchról belógó díszek**

- 4 *tefáchon* belül kell lennie (akár lepel is lehet!)
- Díszítés célját kell szolgálnia
 - Mindez azért, hogy működjön a *bitul* (ha sok, akkor hogy működik?)

א (צריך לישיב באויר הסוכה)

הישן תחת המטה בסוכה

אם היא גבוה עשרה טפחים לא יצא:

ב הישן תחת הכילה בסוכה

אם אינה גבוה עשרה טפחים

או שאין לה גג רחב טפח יצא:

ג העצים היוצאים מארבע ראשי המטה

אסור לפרוס עליהן סדין ולישן תחתיו

אפילו אם אינם גבוהים עשרה

אבל אם אחד יוצא באמצע המטה בראשה

והשני במרגלותיה כנגדו

ונותנים כלונסות

(פ' עצים ארוכים כעין קנה של רומח) מזה לזה

מותר לפרוס סדין עליו לישן תחתיו

משום דאין לה גג רחב טפח למעלה

והוא שלא יהיו גבוהים עשרה טפחים

ויש מכשירין אפילו בגבוהים עשרה טפחים:

ד פירס סדין תחת הסכך לנוי

אם הוא בתוך ארבעה טפחים לגג כשרה

ואם הוא רחוק ארבעה טפחים מן הגג פסולה

ואם אינו לנוי

אע"פ שהוא בתוך ארבעה טפחים פסולה

(ויש לזהר שלא לתלות שום נוי סוכה

רק בפחות מארבעה לסוכה) (מהרי"ל):

סימן תרכח

דיני סוכה שתחת סוכה ובו ג סעיפים

א Néha a felső, néha az alsó szuká kóser

- *Misna 1:2 (9b)*, és a Gemará utána
- Felső: min. 10 tefách közöttük, elbírja a párnákat, takarókat
- Alsó: kóser a szcháchja,

א סוכה שתחת סוכה

העליונה כשרה והתחתונה פסולה

והני מילי שיכולה התחתונה

לקבל כרים וכסתות של עליונה

ואפילו ע"י הדחק

ויש ביניהם עשרה טפחים

אבל אם אין ביניהם י' טפחים

או שיש ביניהם עשרה טפחים

אבל אינה יכולה

לקבל כרים וכסתות של עליונה

אפילו ע"י הדחק

התחתונה כשרה

אם היא מסוככת כהלכתה

אפילו אם העליונה למעלה מעשרים

ואם אינה מסוככת כהלכתה

ומתכשרת על ידי סכך העליונה

צריך שלא יהא סכך העליונה

גבוה מן הארץ למעלה מעשרים אמה:

ב Kocsi vagy hajó tetején

- *Misna 2:1 (20b)*, R' Jehuda és R' Simon vitája
 - Csak a túl magas ágy (10 tefách) jelent problémát

ב העושה סוכתו

בראש העגלה או בראש הספינה

אם אינה יכולה לעמוד

ברוח מצויה דיבשה פסולה

אבל אם יכולה לעמוד

ברוח מצויה דיבשה

אפילו אם אינה יכולה לעמוד

ברוח מצויה דים כשרה:

ג Teve vagy fa tetején

- *Misna 2:1 (20b)*, R' Jehuda és R' Simon vitája
 - Csak a túl magas ágy (10 tefách) jelent problémát

ג עשאה בראש הגמל או בראש האילן

כשרה ואין עולין לה בי"ט

מקצתה על האילן ומקצתה בדבר אחר

אם הוא בענין שאם ינטל האילן

תשאר היא עומדת ולא תפול

עולין לה ביום טוב

ואם לאו אין עולין לה ביום טוב:

סימן תרכט

ממה צריך להיות הסכך

ובו יט סעיפים

א Szchách három feltétele

- *Misna Szuká 11a (1:4, ld. még ב תרכו)*
- Földből nő, el van vágva, nem mekábél tumá

א דבר שמסככין בו
צריך שיהיה צומח מן הארץ ותלוש
ואינו מקבל טומאה
אבל דבר שאינו צומח מן הארץ
אע"פ שגידולו מן הארץ
ואינו מקבל טומאה
כגון עורות של בהמה שלא נעבדו
שאינם מקבלים טומאה או מיני מתכת
אין מסככין בהם (וכן אין מסככין בעפר) (ר"ן):

ב Mekábél tumá, miután összetört

- *Misna 1:8 (15a), R' Ámi meszájéá, 15b-16a*
- Még ezáltal sem lesz jó szcháchnak, hogy elfogy a siurja

ב וכן דבר שמקבל טומאה
כגון שפודין וארוכות המטה וכל הכלים
אין מסככין בהם
ואפילו אם נשברו
שלא נשאר בהם שיעור קבלת טומאה:

ג Nyílvessző, tok

- (12b) Akkoriban olyan tok is volt, aminek nem volt *bét kibulja*, ezért az *táhor* és lehet szchách

ג סיככה בחיצים
שאין להם בית קיבול כשרה
ושיש בהם בית קיבול פסולה:

ד Len feldolgozás előtt

- (12b) Ha még nem dolgozták fel, *táhor*

ד סיככה בפשתן שלא נידק ולא ניפץ
כשרה דעץ בעלמא הוא
אבל אם נידק וניפוץ פסולה:

ה Kötégelt len

- Van olyan köteg, ami jó – a len nem

ה בחבלים של פשתן פסולה
של גמי ושל סיב כשרה:

ו Gyékény

- *Misna 1:11 (19b), R' Eliezer és Bölcsek vitája*
 - R' Eliezer az (egyéni) használat alapján dönt
 - Bölcsek a méret alapján: a kisebb tipikusan fekvésre való, így *mekábél tumá*
- *Sztám* esetben a méret alapján (*Remo*: vagy helyi szokás) döntünk, kivéve ha más célra szánta

ו במחצלת של קנים וקש ושיפה וגמי
בין שהיא חלקה שהיא ראויה לשכיבה
בין שאינה חלקה שאינה ראויה לשכיבה
אם היא קטנה סתמא עומדת לשכיבה
ומקבלת טומאה ואין מסככין בה
אלא אם כן עשאה לסיכוד:
הגה דהיינו שרוב בני אותה העיר
עושין אותה לסיכוד (הרא"ש פ"ק דסוכה)

ואם היא גדולה

סתמא עומדת לסיכוך ומסככין בה

אלא א"כ עשאה לשכיבה

(דהיינו שמנהג המקום לשכב עליה)

והני מילי שאין לה שפה

אבל אם יש לה שפה

בענין שראויה לקבל

אפילו אם ניטל שפתה אין מסככין בה:

הגה במקום שנהגו לקבוע מחצלאות

בגין כעין תקרה אין מסככין בהם (כל בו):

- Ha azonban van széle – *kli*, nem lehet *szchách*, még akkor sem, ha már eltávolították

† Létra

- (Toszfot 5a említi) Máchloket risonim, hogy *kli* vagy *pásut kli éc*
- Noha látszólag *Szifrá* hozza, hogy az, *Rámbán* mégis misztápék – ld. **Ijun**: szulám.

ז יש להסתפק אם מותר להניח **סולם** על הגג

כדי לסכך על גביו:

הגה ולכן אין לסכך עליו

ואפילו להניחו על הסכך **להחזיקו אסור**

וה"ה בכל כלי המקבל טומאה

כגון **ספסל** וכסא שמקבלין טומאת **מדרס** (מהרי"ל):

ח Vasszögek – *máámid demáámid*

- Ez nem a valóságos máámid, ld. **Ijun**: máámid (*Dirsu, Cházon Is*)

ח לחבר כלונסאות הסוכה

במסמרות של ברזל

או לקשרם בבלאות (פי' חתיכות של בגדים בלויים)

שהם מקבלים טומאה **אין קפידא**:

ט Ételek

- Pászul, mivel mekábél tumá

ט כל מיני **אוכלים** מקבלים טומאה

ואין מסככין בהם:

י Pszolet és ochel – ha az előbbi több

- Akár gyümölcsöt tartalmazó ágakból is lehet a *szchách*, ha a többség nem a gyümölcs
- *Jád*: a *pszolet* is lehet mekábél tumá, ha fogyasztási szándékkal szedte le
- *Nimlách*: *máchsává* nem elég, *máásze* kell (pl. taposás)

י **ענפי תאנה** ובהם תאנים

וזמורות ובהם ענבים

אם פסולת מרובה על האוכל מסככין בהם

ואם לאו אין מסככין בהם

ואם קצרים לאוכל

יש **לידים** תורת אוכל לקבל טומאה

וצריך שיהא פסולת כדי לבטל האוכל והיד

ואם קצרים לסיכוך אז אין לידים תורת אוכל

ואדרבה הם מצטרפים עם הפסולת

לבטל האוכל

ואם קצרים לאכול ונמלך עליהם לסיכוך

אין המחשבה מוציאה הידות מתורת אוכל
עד שיעשה בהם מעשה
שניכר שרוצה אותם לסיכוד
כגון שידוש אותם:

יא Állateledel – emberi gyógyszer

- Szabad használni, kóser szchách

יא מסככין בפינוג"ו הנקרא בערבי שומר
והוא **מאכל בהמה**
ואין בני אדם אוכלין אותו אלא **לרפואה**:
(רבינו ירוחם נ"ח ח"ב וכל בו):

יב Gyorsan száradó zöldségek

- (Szuká 13b, midin chumrá)
- Vagy bármi más, ami 7 napon belül megszárad (*Remo*), azt máris száraznak – ávirnak számítjuk
- Az *ávir*ből 3 tefách, a pászul szcháchból csak 4 pászlenolja a szcháchot

יב סיכך בירקות **שממהרין לייבש**
אף על פי שפסולים לסכך
מפני שמקבלים טומאה
אין דינם כסכך פסול לפסול **בד' טפחים**
אלא כאויר חשיבי לפסול **בשלשה**
ואם אין דרכם ליבש
דינם כסכך פסול ופוסלים **בארבעה טפחים**:
הגה וכל מה שדרכו לייבש **תוך שבעה** מיד
דיינינן ליה כאלו הוא יבש (ר"ן פ"ק דסוכה)
והוי אויר ופוסל בג' אפילו מן הצד:
(הגהות מיימוני פ"ד דסוכה):

יג Mechubár

- Nem jó szcháchnak (amint 1. pont már írta)

יג כל דבר **המחובר** אין מסככין בו
ודינו כדין האילן:

יד Kellemetlen szchách-gezérá

- (Szuká 12b) Ha a szaga kellemetlen vagy hullik
- Aggódunk, hogy kimegy a szukából – ezért *lekát-chilá* tilos használni

יד יש דברים **שאסרו חכמים**
לסכך בהם **לכתחלה**
והם מיני עשבים שאינם ראויים לאכילה
ואינם מקבלים טומאה
ורחים רע או שנושרים עליהן
דחיישינן שמא מתוך שריחן רע
או שעליהן נושרים יצא מן הסוכה:

טו Chávilá – kéve gezérá

- (Szuká 13a)
- Nehogy otthagyja, és meggondolja magát
 - *Táásze velo min heászuj* lenne
- Csak 25 száltól, és mindkét végén megkötve

טו וכן אסור לסכך **בחבילה**
מפני שפעמים שאדם מניח חבילתו
על גג הסוכה ליבשה
ואחר כך נמלך עליה לשם סוכה

ואותה סוכה פסולה
משום תעשה ולא מן העשוי בפיסול
 וגזרו על כל חבילה אטו זאת
 וכיון שמפני זה אסרוהו
 לא הוצרכו לאסור אלא בחבילה שדרך ליבשה
 ואין זה **בפחות מכ"ה קנים**
הלכך כל חבילה שהיא פחותה מכ"ה קנים
 מותר לסכך בה
ואם כ"ה קנים או יותר הבאים מגזע אחד
 וקשרם בראשם השני
 אינה נקראת חבילה **כיון שעיקרן אחד**
ואם אגד עמהם קנה אחר
 ויש בין שניהם כ"ה הויא חבילה:
 הגה וכל חבילה שאינה קשורה משני ראשיה
שיכולין לטלטלה כך
 אינה חבילה ומותר לסכך בה (ב"י בשם הפוסקים):

ט Eladásra kötött chávílá

- Nem számít chávílának

טז חבילה שאין קושרים אותה
אלא למכרה במנין
 ומיד כשיקננה הקונה יתירנה **אינה חבילה**:

יז Kiengedett chávílá

- Attól függ, hogy eleve szcháchnak vagy szárítani tette fel
- Ha szárítani, akkor meg kell rázni – különben elég kiengedni

יז אם סיכך בחבילה **והתירה כשירה**
כיון שאין איסורה אלא משום גזירה
אבל החבילה שהעלה ליבש
ונמלך עליה לסיכוך
 שפסולה מן התורה
 אינה ניתרת בהתרה אלא **צריכה נענוע**:

יח Deszkák gezérája (neszárim)

- Ha megvan 4 tefách széles, nem használható
- Keskenyebbet sem szokás, *Táz / Szmák* szerint az eső miatt
- Ld. még **Ijun**: *meuve kemin bájit*, OC 631:3.

יח וכן אסרו לסכך **בנסרים שרחבן ארבעה**
אפילו הפכן על צדן
 שאין בהם ארבעה
ואם אין ברחבן ד' כשרים
 אפילו הם משופין שדומים לכלים
ונהגו שלא לסכך בהם כלל: